

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRavno sodišče RS, Ljubljana

20.5. 2015

Podpis pristojne
sodne osebe:

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodniki dr. Boštjan Zalar kot predsednik ter Liljana Polanec in mag. Damjan Gantar kot člana,

ob sodelovanju pravosodnih svetnic Valentine Rustja, ki je v zadevi poročala, in Tine Tratnik kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: ZAVOD ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC AVTORJEV, IZVAJALCEV IN PRODUCENTOV AVDIOVIZUALNIH DEL SLOVENIJE, Šmartinska 152, Ljubljana, ki jo zastopa odvetniška družba Grčar, o.p., d.o.o., Šutna 52, Kamnik, zoper toženo stranko: Republika Slovenija, ki jo zastopa INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC, Zaloška 58, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-270/2012/5 z dne 17. 4. 2013,

na seji 20. maja 2015

RAZSODILO:

- I. Tožbi se ugodi, odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-270/2012/5 z dne 17. 4. 2013 se odpravi in se zadeva vrne toženi stranki v ponovni postopek.
- II. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki povrniti stroške tega postopka v znesku 272,04 EUR v roku 15 dni od vročitve te sodbe.

OBRAZLOŽITEV

1. Z izpodbijano odločbo je Informacijski pooblaščenec zavrnil tožnikovo pritožbo zoper odločbo Pravne fakultete v Mariboru št. DH-158/2012 z dne 15. 10. 2012 ter ugotovil, da v postopku reševanja pritožbe niso nastali posebni stroški.
2. V obrazložitvi Pooblaščenec (v nadaljevanju toženka) ugotavlja, da je tožnik od Pravne fakultete (v nadaljevanju PF) kot informacije javnega značaja zahteval kopije pogodb ali drugih aktov, iz katerih je razvidno plačilo, honorar ali katerakoli druga vrsta odmene, ki jo je Inštitut za ekonomsko analizo prava kot notranje-organizacijska enota PF Univerze v Mariboru (v nadaljevanju UM) sklenil ali dogovoril z Združenjem SAZAS (v nadaljevanju SAZAS) za izvedbo vseh pravnih mnenj v času od 1. 1. 2009 do 25. 9. 2012; kopije SAZAS-u izdanih računov, ki so bili podlaga za plačilo naročenih pravnih mnenj v navedenem časovnem obdobju, ter kopije oziroma vpogled v pravna mnenja, ki jih je Inštitut izdelal za SAZAS v tem časovnem obdobju. Tožnik je zahteval tudi pojasnilo o pravni naravi mnenj, ki jih PF izdeluje po naročilu. Njegovo zahtevo je PF v celoti zavrnila.
3. Tožnikova pritožba zoper odločbo PF po presoji toženke ni utemeljena. Glede na določbo prvega odstavka 4. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ) gre za informacijo javnega značaja, če so kumulativno izpolnjeni trije pogoji: informacija mora izvirati iz delovnega področja organa, organ mora z njo razpolagati in nahajati se mora v materializirani obliki. PF navaja, da ni izpolnjen prvi pogoj. V tem pogledu toženka ugotavlja, da je PF javni visokošolski zavod, ki ga je Republika Slovenija (v nadaljevanju RS) v skladu z drugim odstavkom 9. člena Zakona o visokem šolstvu (v nadaljevanju ZViS) ustanovila za opravljanje javne službe v visokem šolstvu. Informacije, ki jih PF pridobi ali izdelava v okviru opravljanja te javne službe, brez dvoma izvirajo iz delovnega področja organa, saj se ta pojem po ZDIJZ razteza na vsak podatek, ki je nastal v zvezi z izvajanjem javnopravnih nalog. Niso pa javnega značaja tiste informacije, ki izvirajo iz zasebnopravne, tržne dejavnosti sicer načeloma zavezanega subjekta. To izhaja iz namena ZDIJZ, ki je v zagotavljanju nadzora nad subjekti, ki delujejo v javnem interesu oziroma opravljajo javnopravne naloge. Zato je treba razmejiti dejavnosti javne službe od preostalih dejavnosti organa, kar določa področna zakonodaja. PF ima kot članica UM v skladu z 10. členom ZViS pravice in obveznosti, določene s tem zakonom, aktom o ustanovitvi univerze in statutom univerze. Pri izvajanju nacionalnega programa visokega šolstva, za katerega sredstva zagotavlja RS, v pravnem prometu nastopa v imenu in za račun univerze, v drugih primerih pa v svojem imenu in za svoj račun. Kot fakulteta opravlja pretežno znanstveno-raziskovalno in izobraževalno dejavnost ter skrbi za razvoj določene znanstvene discipline (prvi odstavek 4. člena ZViS). Glede na 74. člen tega zakona se javnim visokošolskim zavodom, ki jih ustanovi RS,

zagotavljajo sredstva za študijsko dejavnost in za obštudijske dejavnosti, za investicije oziroma investicijsko izobraževanje ter za razvojne in druge pomembne naloge. Podobno izhaja iz 6. člena Odloka o preoblikovanju Univerze v Mariboru (v nadaljevanju Odlok) ter 4., 11., 12. in 13. člena Statuta Univerze v Mariboru (v nadaljevanju Statut). Navedene dejavnosti sodijo v javno službo, ki jo opravlja PF, in posledično dokumenti, ki nastanejo pri opravljanju teh dejavnosti, sodijo v delovno področje PF po ZDIJZ. Poleg javne službe pa lahko PF v okviru veljavne zakonodaje opravlja tudi druge dejavnosti. Po 7. členu Odloka fakultete samostojno opravljajo izobraževalno, raziskovalno, razvojno, svetovalno in umetniško ter druge s tem povezane dejavnosti, ki jih univerza s soglasjem ustanovitelja določi v statutu, če s tem ne ovirajo dejavnosti iz 6. člena Odloka in če zagotovijo povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju teh dejavnosti. Tudi glede na določbe 14. člena Statuta lahko članice univerze opravljajo med drugim svetovalne dejavnosti, ki ne sodijo v nacionalni program, če to ne ovira izvajanja njihove osnovne izobraževalne in znanstvenoraziskovalne dejavnosti in če zagotovijo povračilo stroškov, ki nastanejo pri njihovem izvajanju. Opravljanje dejavnosti po določbah 7. člena Odloka oziroma 14. člena Statuta ne pomeni izvajanja javne službe, temveč dejavnost, ki jo organ proti plačilu opravlja na trgu.

4. Dokumenti, ki jih je zahteval tožnik, so nastali v okviru svetovalne dejavnosti, ki jo PF opravlja za zunanje naročnike, od katerih prejme plačilo, kar potrjujejo izdani računi. Ne gre za dokumente, nastale v okviru izvajanja javne službe, in zato ne za informacije iz delovnega področja organa in s tem ne za informacije javnega značaja. Finančno poslovanje PF kot javnega zavoda sicer brez dvoma mora biti transparentno. Vendar tožnik ni zahteval podatkov, ki bi kazali pravilnost poslovanja PF kot celote (npr. letnega finančnega poročila, specifikacije stroškov izvajanja javne službe). Zahtevana strokovna mnenja nimajo neposredne zveze s finančnim poslovanjem PF; ali je slednje bilo pravilno, iz pogodb in računov poslovanja z zgolj enim subjektom ni mogoče zaključiti. Ne gre torej za informacije, ki bi bile neposredno povezane s porabo javnih sredstev in bi iz tega razloga padle v domet 4. člena ZDIJZ. Toženka dodaja, da presoja morebitnih kršitev zakonodaje glede porabe javnih sredstev ni v njeni pristojnosti in ne predmet tega postopka, se pa lahko tožnik s tem obrne na pristojne organe, npr. Računsko sodišče.
5. Tožnik odločbo toženke izpodbija s tožbo v upravnem sporu, ker meni, da pri njeni izdaji ni bilo pravilno uporabljeno materialno pravo in zato tudi dejansko stanje ni pravilno in popolno ugotovljeno. Predlaga, da sodišče tožbi ugodi, izpodbijano odločbo odpravi in zadevo vrne toženki v ponovno odločanje. S specificirano priglasitvijo uveljavlja tudi povrnitev stroškov postopka.
6. V tožbi kot napačno zavrača tolmačenje, da zahtevane informacije oziroma dokumenti ne izvirajo iz delovnega področja organa; toženka ne more kar slediti

trditvi PF, da zahtevane informacije izvirajo iz tržne dejavnosti. PF bi to morala izkazati z ločeno računovodsko evidenco, izkazom povračila stroškov za konkretna mnenja ipd. in toženka bi morala PF v tej smeri pozvati, da bi lahko ugotovila, ali gre za informacije iz delovnega področja organa. Dokazno breme o tem, da se vodi ločena računovodska evidenca glede izvajanja javne službe in glede drugih (tržnih) dejavnosti oziroma da ne prihaja do pretoka javnih financ v tržne dejavnosti, je na organu; tožnik tega ne more dokazovati, ker ne razpolaga z dokumentacijo. Kadar javno financirana pravna oseba javnega prava izvaja tudi tržne aktivnosti, obstaja nevarnost prepovedanega navzkrižnega subvencioniranja, stroški tržnih dejavnosti se lahko krijejo z javnimi sredstvi. Pri odločanju je treba upoštevati, da PF tržno dejavnost lahko izvaja, če to ne ovira izvajanja njene osnovne izobraževalne in znanstvenoraziskovalne dejavnosti in če zagotovi povračilo stroškov, ki nastanejo pri opravljanju take dejavnosti; nadalje, da tržno dejavnost izvajajo zaposleni na PF, v prostorih in z uporabo delovnih sredstev PF; da se s prihodki iz tržnih dejavnosti financira tudi javna služba PF in da so strokovna mnenja izdana v imenu oziroma z insignijami UM oziroma PF. Dejavnost, glede katere tožnik zahteva dokumente, je tako neločljivo prepletena z javno dejavnostjo PF. Primarna funkcija javnopravnih oseb je zagotavljanje javnega interesa, zato so financirane z javnimi sredstvi. Ali se s temi sredstvi pokrivajo tudi stroški tržnih dejavnosti in v kolikšni meri, pa se lahko ugotovi le z vpogledom v te dejavnosti. Toženka je s svojo odločitvijo brez razumne utemeljitve odstopila od svoje dosedanje prakse (prim. odločba št. 021-26/2007/25). Podatki, ki jih je zahteval, bi tožniku ob uporabi javno dostopnih virov (poročil in finančnih izkazov organa) omogočili oceniti, ali se morda stroški tržnih dejavnosti PF ne krijejo z javnimi prihodki, ali je tržna dejavnost primerno ovrednotena ter ali ne ovira izvajanja osnovne dejavnosti PF.

7. Toženka v odgovoru na tožbo vztraja pri svoji odločbi in njenih razlogih ter predlaga, da sodišče tožbo zavrne. Ali organ vodi ločeno računovodsko evidenco za dejavnost javne službe in za tržno dejavnost, za odločitev ni pomembno. Katere dejavnosti PF sodijo med tržne in zato v njihovem okviru nastali dokumenti ne sodijo v delovno področje organa po ZDIJZ, določa področna zakonodaja. 14. člen Statuta, na katerega se sklicuje tožnik, le opredeljuje, kdaj je tržna dejavnost dovoljena. Vendar PF, ko opravlja svetovalno dejavnost, še vedno opravlja tržno dejavnost, čeprav pridobljenih sredstev ne porabi za povračilo s tem nastalih stroškov. Tako sicer lahko krši predpise, kar pa ni predmet tega postopka. Tožnikovo sklicevanje na druge odločitve toženke ni utemeljeno, saj v konkretnem primeru ne gre za dejavnost, financirano iz javnih sredstev, ampak za tržno dejavnost, plačano s strani naročnika. Toženka, ki se je že v odločbi sklicevala na sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 122/2006, se sklicuje še na sodbo tega sodišča št. I U 369/2010, potrjeno s sodbo Vrhovnega sodišča št. X Ips 96/2011. Dodaja,

da uporaba znakov organa na dokumentih, pripravljenih v okviru svetovalne dejavnosti, za opravljanje katere organ ima podlago v področnih predpisih, še ne pomeni, da ti dokumenti izvirajo iz delovnega področja organa v smislu 4. člena ZDIJZ oziroma iz opravljanja javnopravne dejavnosti.

8. Na tožbo je kot stranka z interesom (prvi odstavek 19. člena Zakona o upravnem sporu, v nadaljevanju ZUS-1) odgovorilo Združenje SAZAS, za katero je PF izdelala pravna mnenja, na katera se nanašajo zahtevane informacije. SAZAS zagovarja odločitev toženke in PF in njune razloge ter sodišču predlaga, da tožbo zavrne. Poudarja, da je strokovna mnenja plačal in za njihovo izdelavo torej niso bila porabljeni javna sredstva. Obširno utemeljuje, da so zahtevani dokumenti njegova poslovna skrivnost najvišje stopnje, kar izhaja tudi iz pogodb s PF, tožnik pa je njegov konkurent, zato z razkritjem dokumentov ne soglaša. Sodišče naj preveri tožnikovo aktivno legitimacijo za ta upravni spor. Njegov uspeh bi privedel do absurde situacije, ko bi tožnik lahko pridobil vsa pravna mnenja, študije, ekonomske analize in podobne dokumente, ki so jih inštituti visokošolskih zavodov izdelali za razne naročnike, kar bi ogrozilo pravno državo, če ne celo državno varnost RS. Kot neutemeljene oziroma brezpredmetne SAZAS zavrača tudi vse nadaljnje navedbe tožnika.
9. Tožnik odgovarja, da je aktivno legitimiran za upravni spor in da informacijo javnega značaja lahko zahteva vsakdo. V zadevi ni izkazano, da se za izdelavo zahtevanih pravnih mnenj niso uporabljala javna sredstva in da so se s prihodki iz tržne dejavnosti krili njeni stroški. Bistveno je, da je mogoče preveriti, ali se sredstva, ki jih javnopravna oseba prejme za izvajanje javne službe, uporabljajo za tržne dejavnosti. Če te niso računovodsko ločene od javnopravne dejavnosti, če ni povračil stroškov skladno s predpisi, javnega ni mogoče razmejiti od tržnega. Javni interes glede pravilne (u)porabe javnih sredstev prevlada in tožnik ima zato pravico dobiti zahtevane informacije. Navedbe SAZAS-a niso utemeljene. Ta je pravna mnenja že sam razkril širši javnosti, iz računov razviden strošek ne more pomeniti konkurenčne prednosti, pogodbe o naročilu avtorskih del so določene že z zakonom, v ostalem pa pretežno formularne. SAZAS je društvo in torej namen njegovega delovanja ni dobiček, zato si je težko predstavljati, da bi imel „poslovno skrivnost najvišje stopnje“, „neposredno konkurenco na trgu“, „konkurenčno prednost“ ter „prodajo in prihodke iz bodočega poslovanja“. Sicer pa strokovno mnenje o pravnih vprašanjih niti ni podatek v smislu določb ZGD-1 in že zato ne more pomeniti poslovne skrivnosti SAZAS-a.
10. Sodišče je o tožbi odločilo brez glavne obravnave, in sicer na podlagi določbe 1. alineje drugega odstavka 59. člena ZUS-1.

K I. točki izreka:

11. Tožba je utemeljena.
12. Predmet presoje v tem upravnem sporu je pravilnost in zakonitost izpodbijane odločbe, s katero je toženka odločila o tožnikovi pritožbi zoper odločbo PF kot organa prve stopnje. Materialnopravno podlago odločitve pomenijo določbe ZDIJZ, kot so veljale ob izdaji prvostopenjske odločbe in tudi izpodbijane odločbe toženke, to je določbe tega zakona pred uveljavitvijo novele ZDIJZ-C (Uradni list RS, št. 23/14 z dne 2. 4. 2014).
13. Sodišče uvodoma, glede na navedbe stranke z interesom SAZAS, pojasnjuje, da je bil tožnik stranka v postopku izdaje upravnega akta in zato ima aktivno legitimacijo za vložitev tožbe v upravnem sporu zoper odločbo toženke (prvi odstavek 17. člena ZUS-1 v zvezi z 10. členom Zakona o informacijskem pooblaščenju ZInfP). Z izpodbijano odločbo je bila zavrnjena tožnikova pritožba zoper odločbo, s katero je PF zavrnila njegovo zahtevo, da se mu kot informacije javnega značaja posredujejo informacije oziroma dokumenti, navedeni v 2. točki obrazložitve te sodbe. Glede na navedeno sodišče ne vidi podlage za ugotovitev, da tožnik nima pravnega interesa za ta upravni spor v smislu določbe 6. točke prvega odstavka 36. člena ZUS-1. Navedbe strank oziroma okoliščine zadeve, razvidne iz upravnih spisov, podlage za drugačen zaključek tudi ne dajejo. Sodišče zato tožbe ni zavrglo, ampak jo je obravnavalo po vsebini.
14. Če pa stranka z interesom s svojimi ugovori meri na vprašanje, ali je bil tožnik aktivno legitimiran oziroma ali je imel pravni interes za vložitev zahteve za dostop do informacij javnega značaja (kar je sicer že stvar presoje pravilnosti in zakonitosti izdanih upravnih odločb in s tem vsebinskega obravnavanja tožbe), sodišče pripominja, da ZDIJZ vsakomur omogoča prost dostop do informacij javnega značaja, ne da bi vložnik zahteve za dostop za to moral izkazati nek konkretni pravni interes. Takšno stališče, ki je ustaljeno tudi v sodni praksi, izhaja že iz določbe prvega odstavka 1. člena ZDIJZ, po kateri ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. PF je kot javni zavod, ustanovljen za izvajanje javne službe, v dometu citirane zakonske določbe, kar med strankami niti ni sporno.
15. Bistvena za odločitev v zadevi tako ostaja presoja utemeljenosti zaključka, na katerem temelji izpodbijana odločba, to je, da informacije oziroma dokumenti, ki jih je zahteval tožnik, ne izvirajo iz delovnega področja organa (PF) in zato ne gre za informacije javnega značaja v smislu prvega odstavka 4. člena ZDIJZ. Le-ta

namreč določa, da je informacija javnega značaja tista informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.

16. Sodišče pritrjuje toženki, da je pri razlagi določb ZDIJZ in s tem pri razlagi prvega odstavka 4. člena treba upoštevati tudi namen zakona. Ta je, kot izhaja iz prvega odstavka 2. člena, zagotoviti javnost in odprtost delovanja zavezancev po ZDIJZ ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Ni nerazumno, da se citirano določbo, tudi upoštevaje krog zavezancev iz prvega odstavka 1. člena ZDIJZ, tolmači tako, kot navaja toženka, to je, da je namen ZDIJZ med drugim v zagotavljanju nadzora nad subjekti, ki delujejo v javnem interesu oziroma opravljajo javnopravne naloge. Temu pa je treba dodati, da je pravica do dostopa do informacij javnega značaja ustavna pravica iz drugega odstavka 39. člena Ustave.
17. O vprašanju, kdaj gre za informacijo, ki izvira iz delovnega področja organa, in s tem za informacijo javnega značaja po določbi prvega odstavka 4. člena ZDIJZ, se je že izrekala tudi sodna praksa. Vrhovno sodišče je v sodbi št. I Up 122/2006 z dne 25. 4. 2007, nato pa tudi v sklepu št. X Ips 96/2011 z dne 4. 7. 2012 zavzelo stališče, da je mogoče govoriti o delovnem področju organov v smislu ZDIJZ tedaj, ko je izvajanje določenih nalog ali dejavnosti urejeno s predpisi javnega prava, ki določajo obveznosti organov glede izvajanja teh nalog v okviru upravne ali druge javnopravne funkcije ter morebitne pravice, obveznosti ali pravne koristi posameznikov, ki iz tega posebnega javnopravnega režima izhajajo. V obeh navedenih zadevah pa se je Vrhovno sodišče tudi jasno izreklo, da je pri opredelitvi določene informacije za informacijo javnega značaja odločilno, ali informacija kaže na dejstvo oziroma okoliščino, ki vpliva ali bi lahko vplivala na izvrševanje javnih nalog. Pri tej presoji je po mnenju sodišča prve stopnje treba upoštevati vse relevantne okoliščine konkretnega primera in njegovo specifičnost glede na zadevi I Up 122/2006 in X Ips 96/2011. V navedenih dveh zadevah je namreč šlo za notarja in za javni zavod Filmski studio Viba Film Ljubljana, medtem ko gre v tem upravnem sporu za državno univerzo, za katero je že ustavodajalec v drugem odstavku 58. člena Ustave izrecno določil, da način njenega financiranja ureja zakon. Za razliko od tega ustavodajalec pri notariatu ni izrecno predpisal, da njegovo financiranje ureja zakon; financiranja Filmskega studia Viba Film Ustava ne ureja. Zaradi tega je javni interes na področju financiranja državne univerze izrazito bolj zaznaven kot v omenjenih dveh primerih, kar se odraža tudi v relevantnih določbah Odloka in Statuta.
18. Glede na vse navedeno je pomembno, kako je izvajanje dejavnosti organa - PF, na katero se nanaša tožnikova zahteva, urejeno s predpisi javnega prava ter ali zahtevane informacije kažejo na dejstva oziroma okoliščine, ki bi lahko vplivale na izvrševanje javnih nalog. V tem pogledu sodišče, kot predhodno že toženka, ugotavlja, da je PF

javni zavod, ki ga je ustanovila RS v skladu z ZViS za opravljanje javne službe v visokem šolstvu, in RS kot ustanovitelj skladno z zakonom tudi zagotavlja financiranje. Primarna naloga PF, ki je članica državne univerze (UM), je torej izvajanje javne službe v visokem šolstvu in zaradi opravljanja dejavnosti, ki sodijo v okvir te javne službe, PF prejema javna sredstva. Druge dejavnosti, tudi svetovalno, pa lahko, kot izhaja iz 7. člena Odloka in 14. člena Statuta, PF opravlja le, če s tem niso ovirane dejavnosti, ki pomenijo izvajanje javne službe, in če zagotovi povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju teh dejavnosti. V tem pogledu je izvajanje (tudi) teh dejavnosti organa urejeno s predpisi javnega prava. V primeru, da navedene zahteve niso spoštovane, to pomeni, da so zaradi opravljanja drugih dejavnosti ovirane dejavnosti javne službe in da se javna sredstva namesto za izvajanje javne službe porabljajo za pokrivanje stroškov drugih dejavnosti. To pa pomeni, da se v odvisnosti od konkretnih okoliščin primera, ko gre za državno univerzo, določene zahtevane informacije lahko smatrajo tudi kot informacije javnega značaja po ZDIJZ.

19. Za odločanje v obravnavani zadevi je torej - drugače, kot meni toženka - relevantno, ali je PF svetovalno dejavnost, na katero se nanaša tožnikova zahteva za dostop do informacij javnega značaja, izvajala v skladu s predpisanimi zahtevami, to je tako, da zaradi tega niso bile ovirane dejavnosti, ki pomenijo izvajanje javne službe, in da je bilo s prihodki iz svetovalne dejavnosti zagotovljeno povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju te dejavnosti. Toženka bi ob odločanju o pritožbi morala ugotoviti dejstva, na podlagi katerih bi lahko zaključila, ali so navedene zahteve bile izpolnjene. Breme, da to izkaže z dovolj konkretnimi podatki in dokazili, je na organu; prosilec tega praviloma ne more dokazati prav zato, ker potrebnih informacij za to nima. Zgolj sklicevanje na dejstvo, da so bili za svetovanje izdani računi, ne zadošča. Konkretno je namreč treba ugotoviti, da je bilo s tem zagotovljeno povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju svetovalne dejavnosti; če ta pogoj ni izpolnjen, po presoji sodišča sploh ni mogoče govoriti o tržni dejavnosti v pravnem smislu. Le če je izkazano, da zaradi izvajanja druge - svetovalne dejavnosti niso bile ovirane dejavnosti javne službe in da je bilo s pridobljenimi prihodki zagotovljeno povračilo stroškov, nastalih pri izvajanju svetovalne dejavnosti, je mogoče to dejavnost oziroma dokumente, ki se nanjo nanašajo, opredeliti kot informacije, ki ne sodijo v delovno področje organa v smislu prvega odstavka 4. člena ZDIJZ. Sicer pa je treba šteti, da gre za informacije javnega značaja, ki jih organ prosilcu mora posredovati, če ni podana katera od izjem iz 6. člena ZDIJZ. Drugačno stališče bi pomenilo, da lahko za izvajanje javne službe ustanovljen in zato z javnimi sredstvi financiran organ zavrača posredovanje informacij o dejavnosti, ki jo opravlja, s pavšalnim sklicevanjem, da gre za tržno dejavnost, ne da bi bilo dejansko izkazano, da se ta dejavnost opravlja brez škode za izvajanje javne službe in po tržnih principih; prosilec pa tega ne bi mogel preveriti, ker bi se mu prav iz tega razloga odrekel dostop do s tem povezanih informacij.

20. Upošteva je povedano toženka določbe prvega odstavka 4. člena ZDIJZ, po kateri so informacije javnega značaja tiste informacije, ki izvirajo iz delovnega področja organa, v konkretnem primeru ni uporabila pravilno; posledično pa tudi ni ugotovila vseh dejstev, ki so pomembna za odločitev. Sodišče je zato tožbi ugodilo, izpodbijano odločbo odpravilo na podlagi določb 2. in 4. alineje prvega odstavka 64. člena ZUS-1 ter zadevo vrnilo toženki v ponovni postopek. V tem bo morala ponovno odločiti o tožnikovi pritožbi in pri tem upoštevati v tej sodbi izraženo pravno mnenje sodišča glede uporabe materialnega prava in njegova stališča, ki se tičejo postopka (četrti odstavek 64. člena ZUS-1).
21. Zaradi pravilnega odločanja v ponovnem postopku sodišče pripominja še, da je PF s svojo odločbo kot zahtevo za dostop do informacij javnega značaja zavrnila tudi (ločeno) vlogo tožnika za pojasnilo o pravni naravi mnenj, ki jih po naročilu izdeluje PF. Toženka bo morala ob ponovnem odločanju o pritožbi glede na vsebino pritožbenih ugovorov presoditi, ali je morebiti v tem delu prišlo do kršitve pravil postopka v smislu izdaje odločbe brez zahteve stranke (128. člen in 4. točka prvega odstavka 279. člena Zakona o splošnem upravnem postopku v zvezi z drugim odstavkom 15. člena in četrtem odstavkom 27. člena ZDIJZ), ter svoje zaključke o tem tudi ustrezno obrazložiti.

K II. točki izreka:

22. Tožnik, ki ga je v postopku zastopala pooblaščenca odvetniška družba, je na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUS-1 in v okviru določbe drugega odstavka Pravilnika o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu upravičen do povrnitve stroškov postopka v uveljavljani višini (priglasil je 206,70 EUR iz naslova odvetniške nagrade ter 20,00 EUR za materialne stroške, kar se skladno s stališči Vrhovnega sodišča poveča za DDV po priglaseni 20 % stopnji). Skupni znesek 272,04 EUR mu je toženka dolžna plačati v roku 15 dneh od prejema sodbe. Za tožbo plačano sodno takso v znesku 148,00 EUR pa bo tožniku vrnilo sodišče po uradni dolžnosti na podlagi določb Zakona o sodnih taksah (opomba 6.1.c taksne tarife v zvezi s 37. členom).

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 20. maj 2015

Predsednik senata:

dr. Boštjan Zalar, l.r.

~~na prejetje je priložen izviren original~~
Podpis pristojne sodne osebe: